

Министерство на труда и социалната политика

Оперативна програма

„Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

**по процедура чрез директно предоставяне
на безвъзмездна финансова помощ**

BG05M9OP001-2.019

**„Продължаваща подкрепа за деинституционализация на
децата и младежите –**

**ЕТАП 2 – предоставяне на социални и интегрирани
здравно-социални услуги за деца и семейства“**

КОМПОНЕНТ 1

с конкретни бенефициенти общини

Съдържание:

1. Наименование на програмата	3
2. Наименование на приоритетната ос	3
3. Наименование на процедурата	3
3.1. Процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ	3
3.2. Институционална рамка за прилагане на процедурата	4
4. Измерения по кодове	5
5. Териториален обхват	6
6. Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата и очаквани резултати	6
7. Индикатори	9
8. Общ размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата	9
8.1. Минимален (ако е приложимо) и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ за конкретен проект	9
8.2. Процент на съфинансиране	9
9. Допустими кандидати	9
10. Допустими партньори	11
10.1. Задължителни партньори	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
10.2. Допустими партньори.	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
10.3. Допустими Асоциирани Партньори	12
10.4 Изпълнители	12
11. Дейности, допустими за финансиране	12
12. Категории разходи, допустими за финансиране	16
12.1. Условия за допустимост на разходите	16
12.2. Указания за попълване на бюджет	17
12.3. Допустими разходи	17
12.4. Недопустими разходи	23
13. Допустими целеви групи	24
14. Приложим режим на минимални/държавни помощи	25
15. Хоризонтални политики	34
16. Минимален и максимален срок за изпълнение на проекта (ако е приложимо)	34
17. Ред за оценяване на проектните предложения	35
18. Критерии и методика за оценка на проектните предложения	35
19. Начин на подаване на проектните предложения	36
20. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване	38
21. Краен срок за подаване на проектните предложения	39
22. Допълнителна информация	40
22.1. Решение на ръководителя на управляващия орган относно предоставянето на безвъзмездна финансова помощ	40
22.2. Условия, приложими към изпълнението на проекта, след подписване на договора за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ	41
23. Приложения към условията за кандидатстване за кандидатстване	41
23.1 Приложения към момента на кандидатстване	41
23.2 Приложения към момента на подписване на договор за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ	42
23.3 Приложения за информация	42

1. Наименование на програмата

Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020

2. Наименование на приоритетната ос

Приоритетна ос № 2 „Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване”

Инвестиционен приоритет (ИП) № 3: „Подобряване на достъпа до услуги, които са на достъпна цена, устойчиви и висококачествени, включително здравни и социални услуги от общ интерес“

Специфична цел 3 към ИП 3: „Намаляване броя на децата и младежите, настанени в институции чрез предоставяне на социални и здравни услуги в общността“

3. Наименование на процедурата

BG05M9OP001-2.019 „Продължаваща подкрепа за деинституционализация на децата и младежите” - ЕТАП 2 – предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги за деца и семейства“ - КОМПОНЕНТ 1 с конкретни бенефициенти общини

3.1. Процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

При процедура чрез директно предоставяне безвъзмездната финансова помощ се предоставя само на кандидат, посочен в съответната програма или в документ, одобрен от комитета за наблюдение на програмата като конкретен бенефициент за съответната дейност.

1. На основание чл. 26, ал. 5 от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЗУСЕСИФ) управляващият орган на програмата изпраща проектите на документи – насоки за кандидатстване и/или други документи, определящи условията за кандидатстване и условията за изпълнение на конкретните бенефициенти за предложения и възражения в разумен срок, който не може да бъде по-кратък от една седмица.

2. На основание чл. 5, ал. 1 от ПМС 162/05.07.2016 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмите, финансирани от европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014 - 2020 г. ръководителят на управляващия орган на програмата, утвърждава при условията и по реда на чл. 26, ал. 1, 3 и 5 ЗУСЕСИФ насоки и/или друг документ, определящи:

- условията за кандидатстване
- условията за изпълнение на одобрените проекти

3. На основание чл. 26, ал. 6 от ЗУСЕСИФ и чл. 23 от ПМС 162/05.07.2016 г. утвърдените документи се изпращат на конкретните бенефициенти заедно с поканата за участие в процедурата чрез директно предоставяне и също се публикуват на страницата на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 и в ИСУН 2020.

4. Конкретният/ите бенефициент/и предоставят проектно предложение в съответствие с утвърдените Условия за кандидатстване.
5. Проектни предложения се подават чрез формуляр за кандидатстване при спазване на изискванията на ЗУСЕСИФ, чл. 6 на ПМС 162/05.07.2016 г. и утвърдените за конкретната процедура документи.
6. Проектното предложение се оценява в срок до три месеца от датата на подаването им или от крайния срок за подаването им ако такъв е посочен в утвърдените документи, съгл. чл. 44, ал. 2 от ЗУСЕСИФ и чл. 24, ал. 4 от ПМС 162/05.07.2016 г. На основание чл. 24, ал. 8 от ПМС 162/05.07.2016 г. при установяване на нередовности, непълноти и/или несъответствия на документите по проектното предложение управляващият орган изпраща на конкретния бенефициент уведомление за установените нередовности, непълноти и/или несъответствия и определя разумен срок за тяхното отстраняване, който не може да бъде по-кратък от една седмица. Уведомлението съдържа и информация, че неотстраняването им в срок може да доведе до прекратяване на производството по отношение на конкретния бенефициент. Срокът за оценяването на проектно предложение спира да тече до датата на тяхното отстраняване.
7. На основание чл. 44, ал. 5 от ЗУСЕСИФ и чл. 24, ал. 1 от ПМС 162/05.07.2016 г. оценяването се извършва по реда, определен в утвърдените документите за съответната процедура.
8. На основание чл. 24, ал. 2 от ПМС 162/05.07.2016 г. в утвърдените документи като задължителен елемент на оценяването се предвижда оценка на административния, финансовия и оперативния капацитет на конкретния бенефициент за изпълнение на съответния проект.
9. На основание чл. 45, ал. 1 от ЗУСЕСИФ при наличие на положителен резултат от оценяването ръководителят на управляващия орган в едноседмичен срок от приключване на оценяването взема решение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за одобреното проектно предложение.
10. На основание чл. 45, ал. 2 от ЗУСЕСИФ решението на ръководителя на управляващия орган за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за одобрено проектно предложение се обективира в административен договор с бенефициента, които съдържат реквизитите по чл. 37, ал. 3 от ЗУСЕСИФ. Одобреният проект и утвърдените документите за всяка процедура в частта, определяща условията за изпълнение, са неразделна част от договора.

В случай на промяна в Условията за кандидатстване, конкретните бенефициенти ще бъдат информирани писмено в срок до 5 работни дни от утвърждаване на изменението.

3.2. Институционална рамка за прилагане на процедурата

Управляващ орган

Управляващ орган на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 е Главна дирекция „Европейски фондове, международни програми и проекти“ на Министерството на труда и социалната политика. Управляващият орган носи отговорност за управлението на ОП РЧР 2014-2020, съгласно Регламент № 1303/2013г. и Решение на МС № 823/21.10.2015 г.

Кандидати за безвъзмездна финансова помощ/Конкретни бенефициенти

„Кандидати за безвъзмездна финансова помощ“ са всички физически и юридически лица и техни обединения, които кандидатстват за безвъзмездна финансова помощ чрез подаване на проектно предложение или на финансов план за бюджетна линия.

Сертифициращ орган

Сертифициращ орган по оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 е дирекция „Национален фонд“ на Министерството на финансите, съгласно Решение на МС № 823/21.10.2015 г. Съгласно чл. 126 от Регламент № 1303/2013г., Сертифициращият орган е отговорен за изготвянето и изпращането до Комисията на заявления за плащане и удостоверяването, че те са продукт на надеждни счетоводни системи, основават се на проверими разходооправдателни документи и са били подложени на проверки от управляващия орган.

Одитен орган

Одитен орган на ОП РЧР, съгласно Решение № 792/17.12.2013г. на МС е Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“. Съгласно чл. 127 от Регламент № 1303/2013г., Одитният орган е отговорен за извършването на одити на правилното функциониране на системите за управление и контрол на оперативната програма.

Централно координационно звено

Дирекция „Централно координационно звено“ на Министерския съвет е структурата, която координира и следи изпълнението на целите на Договора за партньорство на Република България за програмния период 2014-2020 г. в процеса на усвояване на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове в страната.

4. Измерения по кодове

Измерение 1 – Област на интервенция:

112 – Повишаване на достъпа до услуги, които са на приемлива цена, устойчиви и висококачествени, включително здравни и социални услуги от общ интерес.

Измерение 2 – Форма на финансиране: 01 – Безвъзмездни средства

Измерение 3 – Вид на територията: 07 – Не се прилага

Измерение 4 – Механизми за териториално изпълнение: 07 – Не се прилага

Измерение 6 – Вторична тема на ЕСФ: 08 – Не се прилага

Измерение 7 – Икономическа дейност:

21 - Социална работа, колективни, социални и персонални услуги

24 - Други услуги, неклассифицирани другаде.

5. Териториален обхват

Национален обхват. Дейностите ще се изпълняват на територията на Република България на територията на общините, в които е предвидено да се предоставят услугите.

6. Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата и очаквани резултати

Операция „Продължаваща подкрепа за деинституционализация на децата и младежите” - ЕТАП 2 – предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги за деца и семейства“ се реализира в рамките на два компонента – Компонент 1 с конкретни бенефициенти общини и Компонент 2 с конкретен бенефициент Министерство на здравеопазването.

Цел на процедурите по Компонент 1 и Компонент 2:

- Подкрепа за реализиране на модели за качествена алтернативна грижа за децата и младежите, настанени в ДДЛРГ, ДМСГД, включително и за децата с увреждания и децата с потребност от постоянна медицинска грижа, гарантираща им живот в семейна среда и равен достъп до услуги за социално включване;
- Създаване и предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги в общността, основани на нуждите на всяко дете и младеж;
- Закриване на всички ДДЛРГ и ДМСГД.

Целта на настоящата операция по Компонент 1 е да продължи подкрепата на процеса по деинституционализация на грижата за децата, настанени в домовете за деца, лишени от родителска грижа и закриване на тези институции. Изпълнението на процедурата ще обезпечи предоставянето на новите услуги в общността на територията на цялата страна, за които е изградена подходящата инфраструктура със средства от Оперативна програма „Региони в растеж“.

Очаквани резултати от процедурата:

Изпълнението на мерките ще допринесе за постигане на основната цел на Национална стратегия „Визия за деинституционализацията на децата в Република България“, а именно „Гарантиране на правото на децата на семейна среда и на достъп до качествена грижа и услуги според индивидуалните им потребности“.

Демаркация и допълняемост:

Операцията допълва и надгражда операция „Да не изоставяме нито едно дете“, финансирана по ОП РЧР 2007-2013. Операцията ще допълни мерки, финансирани по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020, с подкрепата на която ще се изгради социалната инфраструктура за предоставянето на новите социални и интегрирани здравно-социални услуги.

В рамките на операцията няма да бъдат подкрепяни дейности, финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема, произлизаща от националния бюджет, бюджета на Европейския съюз или друга донорска програма, проверката на

което ще се извършва на ниво индивидуален проект – на ниво на допустими дейности, както и на ниво представител на целева група.

ВАЖНО!

С оглед постигане в пълнота на целите на Актуализирания план за действие за изпълнение на Националната стратегия „Визия за деинституционализацията на децата в Република България“, следва да бъде осигурена координираност с останалите проекти по плана, които вече са в изпълнение.

Актуализираните специфични цели на процеса на деинституционализация в оставащия период за изпълнение на Националната стратегия налагат и актуализиране на мерките и тяхната насоченост. Безспорно изпълнението и на други стратегически политики ще допринесе за постигане на целите на реформата за деинституционализация – изпълнението на политиките за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване, за осигуряване на заетост, обучение и квалификация на безработни младежи и безработни родители, за реформи в образованието и здравеопазването, за реформа с цел създаване на справедлива система за детско и младежко правосъдие, за осигуряване на адекватно жилищно настаняване на бедни лица и семейства и много други. Без да се изключва важността и приноса на мерките, които се прилагат в рамките на горепосочените и други ключови политики за децата и семействата, този план се фокусира само върху мерки, които произтичат пряко от целите и обхвата на реформата за деинституционализация, заложи в Националната стратегия. С оглед на тяхната насоченост и фокус, шест са основните групи мерки, които в своята съвкупност и обвързаност ще бъдат в центъра на действията за деинституционализация на грижата за деца до 2025 г.:

- Мерки за осигуряване на социални и интегрирани услуги за ранна интервенция и превенция в семейна среда.
- Мерки за осигуряване на грижа в семейна среда за деца в риск, които не се отглеждат от биологичните си родители и поетапно закриване на домовете за медико-социални грижи за деца.
- Мерки за осигуряване на социални услуги и подкрепа в общността за децата, настанени в домовете за деца, лишени от родителска грижа и децата от тези домове, напускащи системата за грижа.
- Мерки за осигуряване на социални, здравни и интегрирани здравно- социални услуги за децата с увреждания.
- Мерки за повишаване на ефективността на системата за гарантиране на правата на децата.
- Изграждане на необходимата инфраструктура за услуги за деца.

Процедура BG05M9OP001-2.019 „Продължаваща подкрепа за деинституционализация на децата и младежите” - ЕТАП 2 – предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги за деца и семейства“ - КОМПОНЕНТ 1 се реализира в съответствие с Актуализирания план за действие за изпълнение на Националната стратегия „Визия за деинституционализацията на децата в

Република България” и е част от цялостния интегриран процес за преустановяване настаняването на деца в институции и окончателното им закриване. Документът очертава рамката и планираните мерки за продължаване на процеса по деинституционализация на грижата за деца в страната до 2025 г. Водещ приоритет е постигането на основната цел на Националната стратегия, а именно „Гарантиране на правото на децата на семейна среда и на достъп до качествена грижа и услуги според индивидуалните им потребности“. Планът осигурява условията за продължаване и финализиране на реформата за деинституционализация на грижата за деца в България.

В Актуализирания план за действие за изпълнение на Националната стратегия „Визия за деинституционализацията на децата в Република България“ бе заложено разработването на картите на услугите. Окончателното решение и утвърждаване на **Картата на услугите за подкрепа в общността и в семейна среда и Картата на резидентните услуги** беше взето на заседание на Междуведомствената работна група за управление и координация на процеса на деинституционализация на грижата за деца (МРГ), от представителите на всички ангажирани в процеса на деинституционализация институции.

Процесът по деинституционализация на децата и младежите, подкрепен чрез ЕСИФ, ще се изпълнява по интегриран и координиран начин между Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 и Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 с цел осигуряване на допълняемост и свързаност на мерките.

В рамките на ОПРР 2014-2020 е предвидено да се финансира изграждането, ремонта, обзавеждането и оборудването, необходими за създаване на следните НОВИ услуги:

- 18 Центъра за обществена подкрепа/Общности центрове за деца и семейства, с възможност за спешен прием;
- 22 Дневни центъра за подкрепа на деца¹ с увреждания и техните семейства;
- 11 Дневни центъра за подкрепа на деца¹ с тежки множествени увреждания и техните семейства;
- 7 Центъра за настаняване от семеен тип за деца;
- 16 Преходни жилища за деца от 15 до 18-годишна възраст;
- 12 Наблюдавани жилища за младежи от 18 до 21 г.;

ВАЖНО!

В рамките на настоящата процедура ще се финансира предоставяне **САМО на НОВИТЕ услуги** за подкрепа в общността и семейна среда и резидентните услуги.

Няма да се финансира предоставяне на съществуващите и функциониращи услуги. Тяхното финансиране се осъществява от държавния бюджет.

¹ Целевата група може да включва и младежи, вж. т. 11 „Дейности, допустими за финансиране“.

7. Индикатори

Всеки конкретен бенефициент следва да включи в секция 8 „Индикатори“ във Формуляра за кандидатстване индикаторите за изпълнение и индикаторите за резултат. Индикаторите трябва да бъдат количествено остойностени, с положителна целева стойност различна от „0“.

Индикатори за изпълнение			Индикатори за резултат		
Индикатор	Мерна единица	Целева стойност	Индикатор	Мерна единица	Целева стойност
Деца и младежи, настанени в институции, обхванати в интервенции за деинституционализация	брой	281 в ДДЛРГ	Деца и младежи, получаващи социални и здравни услуги в общността след извеждането им от институция.	брой	281 в ДДЛРГ

8. Общ размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата

Общ размер на безвъзмездната финансова помощ	Средства от ЕСФ	Национално съфинансиране
Общо – 55 605 196,00 лева	47 264 416,60 лева (85%)	8 340 779,40 лева (15%)

8.1. Минимален (ако е приложимо) и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ за конкретен проект

Размерът на безвъзмездната финансова помощ се определя съобразно капацитета на предвидените за финансиране услуги (брой места), които ще се финансират на територията на допустимите общини-конкретни бенефициенти, техния вид и дефиниции, определени в Закона и Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане и определените критерии и стандарти за социални услуги, съгласно нормативната уредба (когато е приложимо) - виж т. 12.3 от Условието за кандидатстване.

В допълнение, в размера на безвъзмездната финансова помощ се включват разходи за дейностите по преместване, закупуване на специализирани транспортни средства и непреки разходи.

8.2. Процент на съфинансиране

Не е приложимо. По настоящата процедура не се изисква съфинансиране от конкретния бенефициент.

9. Допустими кандидати

9.1 В настоящата процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ могат да участват единствено **ОБЩИНИ**, получили финансиране (въз основа на

сключен договор за безвъзмездна финансова помощ) по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 за изграждане на социална инфраструктура за **НОВИТЕ** услуги съгласно **Картата на услугите за подкрепа в общността и в семейна среда и Картата на резидентните услуги** по процедура BG16RFOP001-5.001 „Подкрепа за деинституционализация на грижите за деца“, които изрично са посочени като конкретни бенефициенти на помощта в Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси 2014-2020“ и в критериите за избор на операции, одобрени от Комитета за наблюдение.

По настоящата процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ като конкретни бенефициенти са допустими следните общини:

1. Белоградчик	11. Дупница	21. Петрич	31. Търговище
2. Берковица	12. Елин Пелин	22. Пловдив	32. Харманли
3. Благоевград	13. Казанлък	23. Разград	33. Хасково
4. Ботевград	14. Карнобат	24. Самоков	
5. Бургас	15. Кърджали	25. Силистра	
6. Бяла Слатина	16. Кюстендил	26. Сливен	
7. Велики Преслав	17. Ловеч	27. Стара Загора	
8. Велико Търново	18. Лом	28. Столична	
9. Враца	19. Мездра	29. Стражица	
10. Добрич	20. Перник	30. Троян	

9.2 Конкретните бенефициенти по настоящата процедура трябва да отговарят и на следните условия:

9.2.1 В съответствие с изискването на чл. 24, ал. 2 от ПМС 162/05.07.2016 г. конкретните бенефициенти трябва да **докажат административен, финансов и оперативен капацитет**.

Административен капацитет – Екипът за управление и изпълнение на проекта следва да бъде съобразен със спецификата и обема на заложените дейности.

В т. 9 „Екип“ от Формуляра за кандидатстване трябва да бъдат детайлно описани изискванията за квалификациите и отговорностите за съответните позиции на ръководителя на проекта, както и на останалите членове на екипа. Ръководителят на екипа следва да има опит в организацията и/или управлението/изпълнението на сходен тип дейности и/или проекти минимум една година, останалите членове на екипа следва да имат опит в организацията и/или управлението/изпълнението на сходен тип дейности и/или проекти. Във Формуляра за кандидатстване не трябва да се посочват конкретни имена и контакти на членовете на екипа.

За доказване на административен капацитет, конкретните бенефициенти следва да посочат информация в т. 9 във Формуляра за кандидатстване.

Финансов капацитет – Конкретните бенефициенти следва да могат да осигурят необходимото финансиране за изпълнение на дейностите по проекта.

Това обстоятелство се проверява служебно от оценителния екип към момента на кандидатстване в Закона за държавния бюджет. Счита се, че съответният конкретен бенефициент разполага с необходимия финансов капацитет ако утвърдените разходи по бюджета на съответната община са минимум 20 % от размера на исканата БФП.

Оперативен капацитет – Конкретните бенефициенти следва да имат опит поне 1 година в управление/изпълнение на проекти и/или опит в изпълнение на дейности, като тези включени в проектното предложение. В случай че се описват проекти, информацията следва да обхваща не повече от 3 проекта, изпълнени през последните 5 години.

За доказване на оперативен капацитет, конкретните бенефициенти следва да посочат информация в т. 11.1 във Формуляра за кандидатстване.

9.3 Конкретните бенефициенти към момента на кандидатстване подават **Декларация на кандидата - Приложение I** към Условието за кандидатстване.

Обстоятелствата, описани в декларацията, се декларират от лицето, което представлява съответния конкретен бенефициент. Декларацията не може да бъде подписвана от упълномощено/и лице/а.

Преди сключване на административния договор декларираните обстоятелства се доказват и се извършва проверка от УО, относно същите:

- с официални документи, издадени от съответните компетентни органи за обстоятелствата, за които такива документи се издават, като се спазват изискванията на чл. 2, ал. 1 от Закона за електронното управление;
- с декларации – за всички останали обстоятелства, които не са били декларирани на предходен етап или когато е настъпила промяна във вече декларирани обстоятелства;

При подаване на проектното предложение и най-късно преди сключване на договор, конкретните бенефициенти е необходимо да представят Решение на Общински съвет в съответствие с изискванията, посочени в т. 20 от настоящите Условия за кандидатстване.

10. Допустими партньори

10.1 Допустими партньори

Съгласно Актуализирания план за действие за изпълнение на Националната стратегия „Визия за деинституционализацията на децата в Република България“, в процеса по деинституционализация на децата като партньори и заинтересовани страни участват следните организации:

- Доставчици на социални услуги
- Неправителствени организации
- Лечебни заведения

За целите на схемата, за да участват в дейностите по процедурата, горепосочените организации трябва да бъдат избрани в хода на изпълнение на проекта след процедура по

ЗОП при спазване на разпоредбите на т. 89-96 от Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от ДФЕС.

10.2. Допустими асоциирани партньори²

- **МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА (МТСП)**
- **МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА (МОН)**
- **МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО (МЗ)**
- **ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО (ДАЗД)**
- **АГЕНЦИЯ ЗА СОЦИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ (АСП)**

Асоциираните партньори към момента на кандидатстване попълват **Декларация на асоциирания партньор (Приложение II** от пакета документи за попълване към Условието за кандидатстване). УО на ОП РЧР изисква декларацията от съответните администрации по служебен път.

ВАЖНО! АСОЦИИРАНОТО ПАРТНЬОРСТВО Е ЗАДЪЛЖИТЕЛНО!

10.4 Изпълнители

На основание чл. 49, ал. 1 от ЗУСЕСИФ бенефициентите на безвъзмездна финансова помощ може да възлагат на изпълнители – външни за тях лица. Изборът на изпълнители е предмет на правилата, посочени в Закона за обществените поръчки.

11. Дейности, допустими за финансиране

Дейностите, предвидени за изпълнение в рамките на конкретното проектно предложение, следва да гарантират постигането на целта на настоящата процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

В рамките на всеки проект **задължително се изпълняват Дейности за организация и управление на проекта и Дейности по информация и комуникация.**

Конкретните бенефициенти не трябва да описват в проектното си предложение дейностите за информация и комуникация, както и дейностите за организация и управление, наред с преките дейности по проекта, а с подписването на Формуляра за кандидатстване се задължава да ги изпълнява (11.9).

² Асоциирани партньори на кандидатите за безвъзмездна финансова помощ са всички физически и юридически лица и техни обединения, които са заинтересовани от реализирането на проекта и участват в изпълнението на дейностите по него, но не разходват средства от безвъзмездната финансова помощ.

Дейностите по информация и комуникация трябва да отговарят на условията и изискванията описани в Единен наръчник на бенефициента за прилагане на правилата за информация и комуникация 2014-2020, публикуван на интернет страницата на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020.

По настоящата процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, са допустими за финансиране и следните дейности:

- ❖ Подбор и наемане на персонала³, ангажиран в социалните услуги за деца и младежи, предвидени да бъдат разкрити от общините на съответната целева територия.
- ❖ Дейности по преместване на децата и младежите от целевата група и настаняването им в новоразкритите услуги от резидентен тип или в алтернативна грижа, както и ползването на дневните и консултативните форми на социални услуги.

Дейността по преместването е свързана единствено с подготовката на физическото преместване на децата/младежите, както и самото преместване и е допустимо да бъде планирана за период **не повече от шест месеца** преди реалното предоставяне на услугите и до запълване на капацитета на услугата.

❖ **Предоставяне на новите социални услуги за деца и семейства:**

- Центрове за обществена подкрепа/Общностни центрове за деца и семейства, включително осигуряване на услуги за спешен прием на деца или деца и родител/лица, които полагат грижи за детето в случай на кризисна ситуация чрез създаване в част от ЦОП до 4 места за спешно настаняване (в общините, в които е планирано)
- Предоставяне на различни типове резидентни услуги:
 - Център за настаняване от семеен тип за деца;
 - Преходно жилище за деца от 15 до 18-годишна възраст;
 - Наблюдавано жилище за младежи от 18 до 21 г.;
- Предоставяне на различни типове дневни и консултативни услуги⁴:

³ Съгласно Методиката за определяне длъжностите на персонала в специализираните институции и социалните услуги в общността, както и приложенията към нея, утвърдена със Заповед № РД 01-864/30.10.2012г. на министъра на труда и социалната политика – когато е приложимо.

⁴ Допустимо е, в случай на доказана потребност, целевата група по проекта да включва и младежи с увреждания за дневните и консултативни услуги. В този случай, конкретният бенефициент следва в писмен вид да представи своите мотиви на постоянната експертна работна група (ПЕРГ) по деинституционализация. Писмената молба трябва да е адресирана до председателя на Държавната агенция за закрила на детето (ДАЗД) и съпредседател на ПЕРГ. Конкретният бенефициент при подаване на проектното си предложение следва да информира УО на ОП РЧР, че ПЕРГ е съгласувала и потвърдила разширения обхват на целевата група, като прикачи в ИСУН 2020 приложимата кореспонденция и опише това в проектното си предложение.

- Дневни центрове за подкрепа на деца и/или младежи с тежки множествени увреждания и техните семейства;
- Дневни центрове за подкрепа на деца и/или младежи с увреждания и техните семейства (нови центрове за подкрепа на деца с увреждания и техните семейства по модела за единно управление и обединяване на дейностите в ДЦДУ и ЦСРИДУ чрез прилагане на обособени програми и надграждане на съществуващите дейности в тези услуги).

❖ **Закупуване на специализирани транспортни средства, в случай на необходимост.**

Дейностите ще се изпълняват от конкретните бенефициенти или ще се възлагат на изпълнители по реда на ЗОП.

За целите на настоящата процедура, конкретните бенефициенти могат да разработват проектни предложения САМО за **НОВИТЕ** услуги, съгласно Картата на услугите за подкрепа в общността и в семейна среда и Картата на резидентните услуги, чието изграждане на инфраструктурата се финансира по ОПРР.

Социалните услуги, които ще се предоставят следва да бъдат съгласно определенията им в ППЗСП.

Допустимо е финансирането на ПП само за съответния вид и брой **НОВИ услуги, за които е предвидено изграждане по ОПРР, както следва:**

Община	Услуги за подкрепа в общността и в семейна среда ³			Резидентни услуги			ОБЩО брой услуги
	нови Центрове за обществена подкрепа/ Общностни центрове за деца и семейства	нови Дневни центрове за подкрепа на деца <u>и/или младежи</u> с увреждания и техните семейства	нови Дневни центрове за подкрепа на деца <u>и/или младежи</u> с тежки множествени увреждания и техните семейства	нови ЦНСТ за деца	нови Преходни жилища за деца от 15 до 18 - годишна възраст	нови Наблюдавани жилища за младежи от 18 до 21 г.	
1. Белоградчик	1	1		1			3
2. Берковица		1					1
3. Благоевград	1	1	1		1	1	5
4. Ботевград	1	1					2
5. Бургас	1	1	1		1	1	5
6. Бяла Слатина		1					1

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА
ПОЛИТИКА

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА

„РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ“ 2014-2020

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
РАЗВИТИЕ НА
ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

7. Велики Преслав	1	1					2
8. Велико Търново			1		1		2
9. Враца	1		1	1	1	1	5
10. Добрич						1	1
11. Дупница				1	1		2
12. Елин Пелин	1	1		1			3
13. Казанлък			1				1
14. Карнобат		1					1
15. Кърджали	1	1				1	3
16. Кюстендил					1	1	2
17. Ловеч		1			1	1	3
18. Лом		1			1		2
19. Мездра	1	1					2
20. Перник						1	1
21. Петрич	1			1	1		3
22. Пловдив	1	1	1	2	1	1	7
23. Разград					1	1	2
24. Самоков	1						1
25. Силистра	1	1	1				3
26. Сливен	1		1				2
27. Стара Загора	1	1	1		2	1	6
28. Столична	3	2	2				7
29. Стражица					1		1
30. Троян		1					1
31. Търговище		1			1	1	3
32. Харманли		1					1
33. Хасково		1			1		2
Общо НОВИ услуги	18	22	11	7	16	12	86

Конкретните бенефициенти следва да посочат във формуляра за кандидатстване, за кои от горепосочените услуги са получили финансиране, въз основа на сключен договор по процедура BG16RFOP001-5.001 „Подкрепа за деинституционализация на грижите за деца“ по ОПРР – т. 11.5 от формуляра за кандидатстване.

Допустимо е реалното предоставяне на социалните услуги да стартира по различно време, поради обвързаността на дейностите с приключването на строително-ремонтните работи.

Конкретните бенефициенти обосновават във формуляра за кандидатстване очаквания период на стартиране на всяка изградена социална услуга, съобразно очакваната дата на въвеждане в експлоатация на изградения обект – т. 11.6 от формуляра за кандидатстване.

Дейностите по проектите трябва да отговарят на хоризонталните принципи по ОП РЧР и да не се допуска двойно финансиране.

12. Категории разходи, допустими за финансиране⁵

12.1. Условия за допустимост на разходите

При отпускане на безвъзмездна финансова помощ ще бъдат взети под внимание само „допустимите разходи“. Те се определят на база изискванията на глава 5, раздел I от ЗУСЕСИФ и ПМС № 189/28.07.2016г. за приемане на национални правила за допустимост на разходите по оперативните програми, съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове и приложимото национално законодателство за финансовата рамка 2014 – 2020 г.

Съгласно чл. 57, ал. 1 от ЗУСЕСИФ, за да бъдат допустими разходите трябва да отговарят едновременно на следните условия:

- разходите са за дейности, съответстващи на критериите за избор на операции и се извършват от допустими бенефициенти съгласно съответната програма по чл. 3, ал. 2 от ЗУСЕСИФ;
- разходите попадат във включени в документите по чл. 26, ал. 1 от ЗУСЕСИФ и в одобрения проект категории разходи;
- разходите са за реално доставени продукти и извършени услуги;
- разходите са извършени законосъобразно съгласно приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство;
- разходите са отразени в счетоводната документация на бенефициента чрез отделни счетоводни аналитични сметки или в отделна счетоводна система;
- за направените разходи е налична одитна следа съгласно минималните изисквания на чл. 25 от Делегиран регламент (ЕС) № 480/2014 на Комисията от 3 март 2014 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство (ОВ, L 138/5 от 13 май 2014 г.) и са

⁵ В случай че е приложимо, се посочват и недопустими разходи, както и съответната информация съгласно изискванията на чл. 59, ал. 2 от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (обн., ДВ, бр. 101 от 2015 г.)

спазени изискванията за съхраняване на документите съгласно чл. 140 от Регламент (ЕС) № 1303/2013;

- да са извършени в съответствие с принципа на доброто финансово управление в съответствие с чл. 33 на Регламент (ЕС, ЕВРАТОМ) № 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, и за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕО, ЕВРАТОМ) № 966/2012.

12.2. Указания за попълване на бюджет

Бюджетът е част от Формуляра за кандидатстване в ИСУН 2020 и включва - т. 5 Бюджет и т. 6 Финансова информация – източници на финансиране.

Бюджетът (т. 5 от Формуляра) следва да покрива всички допустими разходи за изпълнение на Проекта, а не само безвъзмездната финансова помощ.

Бюджетът се представя в лева. Стойностите се закръгляват до втория знак след десетичната запетая.

При попълване на бюджета, конкретният бенефициент трябва точно да следва бюджетната рамка, като не е допустимо да се добавят нови бюджетни редове и нови видове разходи, различни от посочените. Във Формуляра за кандидатстване в т. 7 „План за изпълнение/Дейности по проекта“ следва да се даде описание на разходите по конкретната дейност, а в поле „Стойност“, следва да се посочи общата стойност на разходите, необходими за изпълнението на конкретна дейност. В т. 5 „Бюджет“ от Формуляра за кандидатстване на съответните бюджетни редове се посочват общите суми на планираните разходи. Общият размер на планираните преки разходи по дейности следва да съответства на планираните в бюджета стойности.

За разходите по бюджетни редове 5.1. и 5.2. се посочват единични цени в описанието на дейностите по проекта. На етап оценка на проектното предложение, оценителната комисия ще следи за средни пазарни цени на заложените разходи (където е приложимо) и в случай на необходимост ще пристъпи към редукция на бюджета.

Разходите, заложи в б. р. 1.1 и 2.1 се описват в т.7 „План за изпълнение/Дейности по проекта“ като общи видове разходи (напр. разходи за възнаграждения на персонала, разходи за материали и консумативи – (за храна (където е приложимо), играчки, канцеларски материали, санитарни материали, книжки и т.н.), разходи за гориво и др.), **като се съобразят и обвържат с очаквания капацитет за съответната услуга.** На етап оценка на проектното предложение ще се следи дали заложените суми за едно лице потребител на услугата отговарят на критериите за ефективност, ефикасност и икономичност.

При попълване на Бюджета, всеки конкретен бенефициент следва да заложи само преките си разходи. Разходът в бюджетен раздел III. „ЕДИННА СТАВКА“, който е в размер на

точно определен процент от преките допустими разходи, ще бъде служебно отразен от УО в бюджета на всяко проектно предложение. В случай, че конкретният бенефициент не желае да му се начисляват служебно тези разходи, това обстоятелство следва да бъде декларирано в т. 11.8 от Формуляра за кандидатстване.

Всички разходи се попълват в съответните редове с ДДС за бюджетните пера, в случаите, когато същият е невъзстановим по смисъла на Указания на министъра на финансите ДНФ № 3/23.12.2016 г., относно третирането на данък върху добавена стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по оперативните програми, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейски социален фонд (ЕСФ), Кохезионния фонд (КФ) и Европейския фонд за морско дело и рибарство (ЕФМР) на ЕС, за програмен период 2014-2020. Финансова информация – източници на финансиране (т. 6 от Формуляра)

В т. 6 Финансови източници от Формуляра, в полето „Искано финансиране (Безвъзмездна финансова помощ)“ системата автоматично прехвърля общата сума на бюджета от т. 5.

Конкретният бенефициент следва да попълни следните полета от таблицата:

- Съфинансиране от бенефициента (средства от бюджетни предприятия) – в случай, че е предвиден, собствен принос в бюджета на проекта. Ако не е предвиден собствен принос, полето не се попълва.

Останалите полета в т. 6 Финансови източници са неприложими по настоящата процедура!

Попълването и на двете части Бюджет – т. 5 от Формуляра и Финансова информация – източници на финансиране – т. 6 е задължително!

В Бюджета не се допуска наличието на разходи, които не са обосновани и обвързани с конкретна дейност от проектното предложение.

Всички разходи обхванати в бюджета на проекта, следва да кореспондират с описанието на дейностите във формуляра за кандидатстване. Дейностите следва да набелязват цели, които са конкретни, измерими, постижими, актуални и планирани със срокове.

Планираните в бюджета стойности следва да кореспондират с описанието на дейностите по проекта и етапите за тяхното изпълнение, като ресурсите за осъществяване на дейностите, следва да бъдат планирани в подходящо количество и качество и при най-добра цена и описани подробно в описанието на съответната дейност.

При планирането на разходите в бюджета следва да се спазва оптималното съотношение между използваните ресурси за осъществяването на набелязаните конкретни цели и постигането на планираните резултати.

12.3. Допустими разходи

Допустими разходи по правилата на ЕСФ, съгласно разпоредбите на ЗУСЕСИФ и действащите подзаконови нормативни актове на Министерския съвет, които не противоречат на Закона (ПМС № 189/28.07.2016 г.).

I. РАЗХОДИ ЗА УСЛУГИ

1./1.1. Разходи, свързани с предоставянето на услуги в Център за настаняване от семеен тип за деца, Преходно жилище за деца от 15 до 18-годишна възраст и Наблюдавано жилище за младежи от 18 до 21 г., предвидени да бъдат разкрити от общините на съответната целева територия, както и разходи на физическите лица, извършващи дейности по преместване на децата и младежите от целевата група и настаняването им в новоразкритите услуги от резидентен тип.

Допустими са разходи за възнаграждения на персонала, ангажиран с предоставяне на услугите, вкл. осигурителни вноски за сметка на работодателя, разходи по преместване на децата и младежите от целевата група и настаняването им в новоразкритите услуги от резидентен тип или в алтернативна грижа, разходи за командировки, разходи за материали и консумативи, вкл. гориво, разходи за наем, нематериални активи, разходи за застраховки на придобитото оборудване – разходите следва да бъдат планирани при спазване разпоредбите на чл.20, ал.1 от ПМС 189/28.07.2016 г. и за срок не по-дълъг от срока на изпълнение на проектните дейности (за закупените по процедурата специализирани транспортни средства е допустима застраховка гражданска отговорност), режийни разходи и разходи, произтичащи от договори за изработка/услуга или договори за поръчка, по реда на ЗЗД неквалифицирани другаде.

Разходите са допустими за период до шест месеца преди реалното предоставяне на услугите.

В случай, че се запълни определеният капацитет на съответния тип услуга преди приключване на подготвителния период от 6 месеца, разходите ще се отчитат, съгласно стойностите, посочени за съответната услуга в б. р. 3/3.1. от деня, следващ деня на запълване на капацитета.

2./2.1. Разходи, свързани с реалното предоставяне на различните типове услуги за подкрепа в общността и в семейна среда – нови Центрове за обществена подкрепа/Общностни центрове за деца и семейства, включително осигуряване на услуги за спешен прием на деца или деца и родител/лица, които полагат грижи за детето в случай на кризисна ситуация чрез създаване в част от ЦОП до 4 места за спешно настаняване (в общините, в които е планирано), нови Дневни центрове за подкрепа на деца и/или младежи с увреждания и техните семейства и нови Дневни центрове за подкрепа на деца и/или младежи с тежки множествени увреждания и техните семейства.

Допустими са разходи за възнаграждения на персонала в новите центрове, вкл. осигурителни вноски за сметка на работодателя, разходи за командировки, разходи за материали и консумативи, вкл. гориво, разходи за наем, нематериални активи, разходи за застраховки на придобитото оборудване – разходите следва да бъдат планирани при спазване разпоредбите на чл.20, ал.1 от ПМС 189/28.07.2016 г. и за срок не по-дълъг от срока на изпълнение на проектните дейности (за закупените по процедурата специализирани транспортни средства е допустима застраховка гражданска отговорност), режийни разходи и разходи, произтичащи от договори за изработка/услуга или договори за поръчка, по реда на ЗЗД неквалифицирани другаде.

ВАЖНО!

Планираните разходи за възнаграждения в бюджетно перо 1./1.1. и 2./2.1. следва да бъдат заложили при спазване на разпоредбите на Методологията за регламентиране на възнагражденията по ОП РЧР 2014 – 2020, като размерът на почасовото заплащане на наетите по проекта лица не може да бъде по-висок от размера на почасовото им заплащане, определен с акта за назначаването им или с основния им трудов договор.

Разходите за командировки на експертите са допустими, съгласно Наредбата за командировките в страната и в съответствие с утвърдените нормативи в организацията - бенефициент, както и при избор на най-икономичен маршрут и превозно средство.

3. Единен разходен стандарт чрез прилагане на стандартна таблица за разходите за единица продукт

Разходите са определени на база стандартна таблица на разходите за единица продукт съгласно чл. 67, (1), т. б от Регламент 1303/2013 г.

Разходите за предоставяне на нови социални услуги за деца и семейства са съгласно заложените в Решение на Министерски съвет (ПМС) за приемане на стандарти за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели. Приложимите ставки за ползване на услугите са, както следва:

3.1. Предоставяне на социална услуга „**Център за настаняване от семеен тип за деца**“ - разход за предоставяне на социална услуга за едно лице ползвател на услугата на ден:

- Стандартният размер на единичния разход за едно лице, ползвател на услугата на ден за 2019 г. – 30.30 лв./ден

3.2. Предоставяне на социална услуга „**Преходно жилище**“. Стандартният размер на единичния разход се определя в зависимост от капацитета на Преходното жилище за едно лице ползвател на услугата на ден:

- Стандартният размер на единичния разход за едно лице, ползвател на услугата на ден за 2019 г. – 22.19 лв./ден

3.3. Предоставяне на социална услуга „Наблюдавано жилище”. Стандартният размер на единичния разход се определя в зависимост от капацитета на Наблюдаваното жилище за едно лице ползвател на услугата на ден:

- Стандартният размер на единичния разход за едно лице, ползвател на услугата на ден за 2019 г. – 17.12 лв./ден

Единен разходен стандарт (ЕРС) чрез прилагане на стандартна таблица за разходите за единица продукт – тук се включват разходите за функциониране на новосъздадените социални услуги за периода на реалното предоставяне на услугите (разходи за възнаграждения на персонала, вкл. осигурителни вноски за сметка на работодателя и всички присъщи разходи за издръжка на услугата). За да се изчислят допустимите стойности на ЕРС за един ден, годишният размер на стандарта ЕРС за съответната година за едно място в конкретната услуга (съгласно заложените в РМС за приемане на стандарти за делегираните от държавата дейности) се дели на 365 календарни дни. Размерът на ЕРС за съответната услуга се определя със Закона за държавния бюджет за съответната година

Конкретните бенефициенти залагат в бюджета на проекта като цяла сума стойностите за предоставяне на новите услуги, съгласно стандартна таблица на разходите за единица продукт.

В случай, че по време на изпълнението на проекта се генерират приходи (под формата на такси) от предоставяне на новите социални услуги за деца и семейства, същите следва да бъдат приспаднати от допустимите разходи и сумата за плащане.

4./4.1 Разходи за месечна помощ на ученик от 1 до 12 клас, потребители в новите услуги Център за настаняване от семеен тип за деца и Преходно жилище. Стойността на помощта е 35 лв., определена съгласно РМС 776 от 30.10.2018 г. за приемане на стандарти за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели през 2019 г.

Не се планира резерв на етап кандидатстване в случай на промяна на националното законодателство. При промяна в стойността на ЕРС за новите резидентни услуги и месечната помощ на ученик до момента на подаване на проектните предложения, конкретните бенефициенти следва да заложат в бюджета на проекта актуализираните стойности. При промяна на националното законодателство на етап изпълнение на проектните дейности е допустимо сключване на допълнителни споразумения за увеличаване размера на безвъзмездната финансова помощ.

Месечната помощ се изплаща от месеца, следващ месеца на настаняване на учениците в Център за настаняване от семеен тип за деца и Преходно жилище.

II. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

5. Разходи за материални активи

5.1. Разходи за закупуване на оборудване и обзавеждане за помещенията, в които ще се предоставят новите услуги, извън закупеното, съгласно функционалните характеристики и насоки за изграждане на инфраструктурата по процедура BG16RFOP001-5.001 „Подкрепа за деинституционализация на социалните услуги за деца“ по ОП „Региони в растеж“.

5.2. Разходи за закупуване на специализирани транспортни средства.

Разходите за закупуване на специализирано транспортно средство са допустими в случай, че са надлежно обосновани и са допустими за общини, които не са закупили специализирано транспортно средство по други проекти с европейско, национално или международно финансиране. В случай че за целите на проекта е необходимо закупуване на ново специализирано транспортно средство, дори и в случаите когато общината е закупила такова по други проекти и програми, то би било допустимо само ако ясно и точно е обоснована необходимостта от закупуването на ново средство за новите услуги.

Няма да се допуска финансиране на транспортно средство за общините, в които ще бъдат създадени само услугите преходно и наблюдавано жилище.

Разходите по бюджетни редове 5.1. и 5.2. следва да са пряко свързани с финансираните дейности и необходими за постигане на поставените цели, както и подробно описани и обосновани в дейностите по проектното предложение, включително с посочване на единични цени.

III. ЕДИННА СТАВКА

6/6.1. Непреки разходи – определят се чрез прилагане на единна ставка, определена чрез прилагане на процент към една или няколко определени категории разходи, съгласно чл. 67 (1), точка г, чл. 67 (5), точка а, (i) и (ii) и чл. 68 (1) буква (а) от Регламент 1303/2013г.

Единната ставка се определя като процент към преките допустими разходи. В зависимост от общия размер на допустимите разходи на проектното предложение (колона 1 от таблицата) се определя размерът на единната ставка (колона 2 от таблицата), както следва:

Обща стойност на проектното предложение (БФП)	Единна ставка
(1)	(2)
под 200 000 лв.	9 %
от 200 001 - 400 000 лв.	9 %
от 400 001 - 600 000 лв.	6 %

от 600 001 - 1 000 000 лв.	7 %
от 1 000 001 - 2 000 000 лв.	6 %
над 2 000 000 лв.	4 %

За формирането на непреките разходи, кандидатът трябва да приложи един от посочените в таблицата проценти, в зависимост от предвидената безвъзмездна финансова помощ на проектното предложение, към планираните преки разходи по схемата (сумата от бюджетни раздели от I до II включително). Общата стойност на безвъзмездната финансова помощ на проектното предложение включва планираните преки разходи плюс непреките разходи, определени като процент от преките разходи.

Разходът в бюджетен раздел III. „ЕДИННА СТАВКА“, който е в размер на точно определен процент от преките допустими разходи, ще бъде служебно отразен от УО в бюджета на всяко проектно предложение. В случай, че конкретният бенефициент не желае да му се начисляват служебно тези разходи, това обстоятелство следва да бъде декларирано в т. 11.8 от Формуляра за кандидатстване.

„Непреки разходи“ са разходите, които са свързани с изпълнението на дейности, предвидени в проекта, които не допринасят пряко за постигането на неговите цели и резултати, но са необходими за неговото цялостно администриране, управление, оценка и добро финансово изпълнение. Непреки разходи са разходите, свързани с възнагражденията на персонала по администриране на проекта - ръководител на проект, технически сътрудник, счетоводител и друг експертен или технически персонал, както и административните разходи, свързани с управлението на проекта (режийни разходи, разходи за командировки на екипа, разходи за информация и комуникация и др.).

Разходите за командировки на екипа (пътни, дневни, квартирни), са допустими съгласно Наредбата за командировките в страната и в съответствие с утвърдените нормативи в организацията - бенефициент, както и при избор на най-икономичен маршрут и превозно средство.

„Преки разходи“ са разходите, свързани с изпълнението на дейностите по съответния проект, които са пряко насочени към постигането на неговите цели и резултати.

12.4. Недопустими разходи

- разходи, финансирани по друга операция, програма или каквато и да е друга финансова схема, произлизаща от националния бюджет, от бюджета на Общността или от друга донорска програма;
- глоби, финансови санкции и разходи за разрешаване на спорове;

- комисионите и загубите от курсови разлики при обмяна на чужда валута, с изключение на случаите на предоставянето на финансова подкрепа чрез финансови инструменти;
- възстановим данък върху добавената стойност;
- закупуване на дълготрайни материални активи - втора употреба;
- разходите за гаранции, осигурени от банка или от друга финансова институция, с изключение на разходите по финансови инструменти;
- лихви по дългове, с изключение на свързани с безвъзмездна финансова помощ, предоставени под формата на лихвени субсидии или субсидии за гаранционни такси;
- разходи за закупуване на инфраструктура, земя и недвижимо имущество;
- разходи за консултантски услуги, свързани с подготовката и/или попълването на документите за кандидатстване за финансова подкрепа.
- разходи по правилата на ЕФРР, съгласно чл. 98 от Регламент 1303/2013г.

На основание чл. 57, ал. 2 от ЗУСЕСИФ не са допустими разходи за проекти или дейности, които са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на формуляра за кандидатстване от бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него.

13. Допустими целеви групи

- Деца и младежи в риск⁶, включително с увреждания и техните семейства;
- Деца⁷ и младежи⁸, включително с увреждания, настанени в специализирани институции⁹ и в резидентни услуги¹⁰ в общността и техните семейства;
- Служители в организации и институции, ангажирани с процесите на деинституционализация.
- Лица, заети в специализираните институции;

Конкретните бенефициенти трябва да опишат конкретна/и целева/и група/и, към която/които ще бъдат насочени дейностите в съответното проектно предложение. Необходимо е да се направи анализ на техните нужди и проблеми, както и към решаването, на кои от тях е насочен проектът. Представителите на целевата група,

⁶ Включително деца и младежи в общността.

„Дете в риск“ – съгласно определението, дадено в допълнителните разпоредби на Закона за закрила на детето.

⁷ Дете по смисъла на Закона за закрила на детето е всяко физическо лице до навършването на 18 години.

⁸ Във връзка с предоставяне единствено на консултативните/дневни услуги по смисъла на Закона за младежта, обн. в бр. 31 на ДВ, в сила от 20.04.2012г. „Младежи“ са лица на възраст между 15 и 29 години включително“.

⁹ Специализирани институции – съгласно чл. 36, ал. 3, т. 1 и 2 от ППЗСП

¹⁰ Резидентни услуги – съгласно чл. 36, ал. 2, т. 4 от ППЗСП

включени в проектното предложение, трябва да бъдат описани с техните конкретни характеристики съгласно Условието за кандидатстване, както и да се посочи колко лица от целевата група ще бъдат включени в проекта (ако е приложимо).

14. Приложим режим на минимални/държавни помощи

Процедура BG05M9OP001-2.019 „Продължаваща подкрепа за деинституционализация на децата и младежите” - ЕТАП 2 – предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги за деца и семейства“ - **КОМПОНЕНТ 1** не попада в обхвата на приложимите правила в европейското и национално законодателство в областта на държавните и минимални помощи.

Общините представляват публични субекти – структури на местната власт и основната административно-териториална единица, в която се осъществява местното самоуправление.

Органите на изпълнителната власт са публични органи създадени да осъществяват държавно властнически правомощия, като подпомагат реализирането на държавната политика в своята област на компетенции. Органите на изпълнителната власт, при упражняване на публичната власт изпълняват функции преди всичко от неикономически характер.

Общините са създадени като териториални органи на изпълнителната власт за изпълнение на държавната политиката в интерес на териториалната общност от местно значение. Държавната политика в областта на социалните услуги се осъществява в сътрудничество с държавните органи, органите на местното самоуправление и други, които създават условия и съдействат за реализирането на програми и проекти в тази област.

При реализирането на местната политиката, общините подпомагат дейността на централната изпълнителна власт, в областта на закрилата на детето, при упражняването на публични правомощия и изпълняват функции преди всичко от неикономически характер. Съгласно чл. 6, т. 3 от Закона за закрила на детето, кметовете на общини са органи за закрила на детето. Кметовете на общини имат отговорност да осигуряват прилагането на държавната политика за закрила на детето в общината и да координират дейностите по закрила на детето на местно ниво. Тяхна е отговорността и за предприемането на мерки за осигуряване безопасността на децата в структурите и звената на територията на съответната община.

В изпълнение на мерките по Актуализирания план за действие за изпълнение на Националната стратегия „Визия за деинституционализацията на децата в Република България“ и с цел успешното реализиране на процеса на деинституционализация на грижата за деца е предвидено създаването и функционирането на следните видове социални услуги:

- Центрове за обществена подкрепа/Общности центрове за деца и семейства, с възможност за спешен прием;

- Дневни центрове за подкрепа на деца¹ с увреждания и техните семейства;
- Дневни центрове за подкрепа на деца¹ с тежки множествени увреждания и техните семейства;
- Центрове за настаняване от семеен тип за деца;
- Преходни жилища за деца от 15 до 18-годишна възраст;
- Наблюдавани жилища за младежи от 18 до 21 г.

Изграждането, ремонтът, обзавеждането и оборудването на посочените услуги ще се финансира в рамките на процедура BG16RFOP001-5.001 „Подкрепа за деинституционализация на грижите за деца“ по ОПРР чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

Гореизброените дейности ще се финансират само в **общините**, включени в Картата на услугите за подкрепа в общността и в семейна среда и Картата на резидентните услуги, утвърдени от Междуведомствената работна група за управление на процеса по деинституционализация на грижата за деца.

Финансиране на меките мерки, свързани с предоставянето на **НОВИТЕ** услуги, ще се осъществи в рамките на настоящата процедура.

Деинституционализацията на грижата за деца е едно от най-важните условия за гарантиране на правата на децата, които по една или друга причина не могат или има риск да не могат да се отглеждат от своите биологични семейства.

В България в последните 20 години се обсъждаха различни концепции и се възприемаха различни разбирания за процеса на деинституционализация, но именно приемането на Националната стратегия „Визия за деинституционализацията на децата в Република България“ (Националната стратегия) през 2010 г. обедини всички заинтересовани страни около общи принципи и общи действия за реална деинституционализация на грижата за децата.

За изпълнение на Националната стратегия през 2010 г. Правителството прие План за действие. В съответствие със Стратегията водещото разбиране е, че отглеждането на деца в специализирани институции, изолирано от общността, от образователни, здравни, социални и други услуги, е нарушение на правата на децата като цяло, а не само нарушение на правото им да живеят в семейна среда. На това разбиране се основаваха всички действия по изпълнение на целите на Плана за действие.

В съответствие с Националната стратегия и с цел изпълнение на втория етап от процеса на деинституционализация Правителството прие Актуализиран план за действие за изпълнение на Националната стратегия „Визия за деинституционализацията на децата в Република България“ (Решение на МС № 859 от 13.10.2016 г.).

Водещ приоритет и в Актуализирания план за действие е постигането на основната цел на Националната стратегия: **„Гарантиране на правото на децата на семейна среда и на достъп до качествена грижа и услуги според индивидуалните им потребности“.**

С оглед пълното постигане на целта на Националната стратегия до 2025 г. сред специфичните цели на Актуализирания план е и осигуряването на качествена

алтернативна грижа за децата, които не може да се отглеждат от своите родители и деинституционализация на децата, настанени в домовете за деца, лишени от родителска грижа и домовете за медико-социални грижи за деца и поетапно закриване на тези институции. Изпълнението на настоящата операция ще подкрепи процеса по премахването на институционалния модел на грижа за деца и младежи и ще обезпечи подготовката за създаването и предоставянето на новите услуги в семейна среда и в общността на територията на цялата страна.

Процедурата е разработена в контекста на Актуализирания план за действие към Националната стратегия и по-конкретно в изпълнение на мерките, свързани със закриването на домовете за деца, лишени от родителска грижа и домовете за медико-социални грижи за деца.

По-конкретно, дейностите по процедурата предвиждат организиране и реализиране на процеса по деинституционализация, и са свързани с функциите на общините, ДАЗД, МЗ и АСП в областта на закрилата на детето и младежите, като представляват неразделна част от правомощията им на изпълнителна и местна власт и не могат да бъдат отделени от упражняването на публична власт.

Дейностите, осъществявани във връзка с процедурата, подкрепят и улесняват изпълнението на ангажиментите на общините при упражняването на публична власт във връзка с изпълнението на държавните политики. Прилагайки държавната политика в областта на закрилата на детето и младежите, общините, ДАЗД, МЗ и АСП изпълняват своята отговорност от името на държавата в обществен интерес. Обхватът на дейностите по процедурата е с местен характер и тяхното извършване не води до формиране на печалба.

По смисъла на чл. 1-4 от Закона за закрила на детето държавата има основен ангажимент да защитава и гарантира правата на детето във всички сфери на обществения живот за всички групи деца и да създава подходящи условия за тяхното развитие. Закрилата на децата се основава на редица принципи, сред които осигуряване най-добрия интерес на детето и отглеждането му в семейна среда. Прилагането на основния принцип, че семейството е най-добрата среда за отглеждането и развитието на всяко дете, е основната движеща сила на протичащия процес на деинституционализация. Процесът е свързан с дълбока социална промяна, основана на разбирането, че всеки има право на подкрепа в общността. В тази връзка, основната цел при реализирането на процеса на деинституционализация на грижата за децата е не само извеждане и предотвратяване настаняването на деца в специализирани институции, а също така и създаване на подходящи услуги в общността за подкрепа на децата и семействата, с цел превенция на рисковете и създаване на условия, които в най-голяма степен ще отговорят на индивидуалните потребности на децата и ще гарантират техните права и интереси. В контекста на ангажимента на държавата за гарантиране на правата на децата, включително правото им на живот в семейна среда, именно държавата е задължена да осигури и развива качествени, достъпни и подходящи услуги на национално ниво, които да подкрепят семействата и децата, като целта е взаимнообвързаност на социални, здравни, образователни и други мерки в подкрепа на децата и техните семейства. С приемането на Актуализирания план за действие държавата е поела ангажимент след края на

финансирането на социалните и интегрираните здравно-социални услуги по ОП РЧР 2014-2020 да осигури устойчивост на тези услуги със средства от държавния бюджет, като делегирани от държавата дейности. В чл. 17 от Закона за социално подпомагане (ЗСП) е регламентирано, че социалните услуги за деца са безплатни, когато са делегирани от държавата дейности, освен в случаите, когато заплащане е предвидено в закон. Те се предоставят безплатно, като израз на ангажираността и особения интерес на държавата да защитава и гарантира правата на децата. Съгласно чл. 18а от ЗСП отговорни за управлението и предоставянето на социални услуги, делегирани от държавата дейности и местни дейности, са общините. Този факт е от изключително значение, от гледна точка на предоставената възможност на общините да развиват и управляват услугите за хората в неравностойно положение и децата въз основа на конкретните потребности на населението на общината от определени услуги. За тях възниква задължението да планират, управляват и определят какви социални услуги да се предоставят на тяхната територия на местно ниво (в съответствие със Закона за социалното подпомагане и Правилника за неговото прилагане) и да осигурят предоставянето им в съответствие с националните приоритети. Намесата на държавата тук е необходима в по-голяма степен, предвид ролята на социалните услуги и тяхното важно значение за социалното включване на хората в уязвимо положение. Действително според чл. 18 от ЗСП социалните услуги могат да се предоставят от държавата, общините, български физически лица, регистрирани по Търговския закон и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, юридически лица и физически лица, извършващи търговска дейност и юридически лица, възникнали съгласно законодателството на друга държава - членка на Европейския съюз или на друга държава от Европейското икономическо пространство, след вписване в регистър към Агенцията за социално подпомагане (АСП). **Тук е важно да се отбележи, че в рамките на процедурата възлагането на управлението на частни доставчици на социални услуги е неприложимо, тъй като дейностите по процедурата не са делегирани от държавата дейности и ще станат такива след приключване на проекта.** В тази връзка безвъзмездната финансова помощ по процедурата попада извън обхвата на правилата по държавните помощи. Бенефициентите по настоящата процедура са длъжни да спазват законодателството в областта на обществените поръчки и държавните помощи и да не допуснат средствата, получени по договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, да бъдат предоставени на трети лица в нарушение на правилата за конкуренцията. Във връзка с разпоредбите на Известието на Европейската комисия (ЕК) относно понятието за държавна помощ, посочено в чл.107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз и разясненията на ЕК по прилагане на т.17 и 18 от раздел „Упражняване на публичните правомощия“ на Известието на Комисията относно понятието държавна помощ, икономическата дейност и упражняването на публична власт са „неделими по своя характер“, т.е. когато икономическата дейност, осъществявана от публичен орган, е необходима за упражняването на публичната му власт и е неотделима от публичните функции на този орган, поради което същият не попада в обхвата на режима по държавните помощи. Същото важи и за случаите, в които икономическата дейност не е абсолютно необходима за упражняването на публична власт, но значително я улеснява и подкрепя (дело C-113/07 P Selex System Integrati срещу Комисията).

Процедурата **BG05M9OP001-2.019** „Продължаваща подкрепа за деинституционализация на децата и младежите” - ЕТАП 2 – предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги за деца и семейства“ - **КОМПОНЕНТ 1** не попада в обхвата на приложимите правила в европейското и национално законодателство в областта на държавните и минимални помощи по отношение на - Държавна агенция за закрила на детето, Министерство на здравеопазването и Агенция за социално подпомагане.

Държавна агенция за закрила на детето (ДАЗД) е публичен субект – второстепенен разпоредител с бюджет към Министъра на труда и социалната политика за изпълнение на държавната политика в областта на закрилата на детето. Държавна агенция за закрила на детето е орган на публичната власт овластена със закон – Закона за закрила на детето, за изпълнение на държавната политика в областта на закрилата на детето. ДАЗД, подпомагайки дейността на министъра на труда и социалната политика като орган на изпълнителната власт, изпълнява функции преди всичко от неикономически характер и е извън обхвата на правилата за държавни и минимални помощи.

Съгласно чл. 6а, ал. 3 от Закона за закрила на детето, ДАЗД разработват съвместно с министъра на труда и социалната политика, министъра на вътрешните работи, министъра на образованието и науката, министъра на правосъдието, министъра на външните работи, министъра на културата, министъра на здравеопазването и кметовете на общини, координационен механизъм за взаимодействие в съответствие с компетентностите си в областта на закрилата на детето за осигуряване на ефективна система за превенция и контрол по спазване правата на децата.

Съгласно чл. 17а, от Закона за закрила на детето, ДАЗД има следните правомощия:

- разработва и контролира изпълнението на национални и регионални програми за осъществяване закрилата на детето;
- наблюдава и анализира провеждането на държавната политика за закрила на детето, дава методически указания на отделите „Закрила на детето“ в дирекциите „Социално подпомагане“ и осигурява методическото ръководство по спазване правата на детето;
- разработва наредба за критериите и стандартите за социални услуги за деца по прилагането на мерките за закрила;
- издава лиценз на лицата по Закона за социално подпомагане за предоставяне на социални услуги за деца;
- подпомага министъра на труда и социалната политика, министъра на здравеопазването, министъра на образованието и науката, министъра на правосъдието и министъра на вътрешните работи при формирането и провеждането на политиката за интеграция с Европейския съюз в областта на закрилата на детето;
- създава и поддържа национална информационна система съдържаща данни:
 - а) за децата в риск;
 - б) за децата с изявени дарби;
 - в) от регистрите, водени от регионалните дирекции за социално подпомагане към Агенцията за социално подпомагане по реда на Семейния кодекс;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

**МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА
ПОЛИТИКА**
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ“ 2014-2020

- г) за специализирани институции за деца;
- д) за юридически лица с нестопанска цел, работещи по програми за детето;
- е) за децата, необхванати от училище;
- ж) за доставчици на социални услуги за деца;
- з) други данни от значение за закрила на детето;
- подпомага дейността на юридическите лица с нестопанска цел по закрила на детето;
- организира и провежда научноизследователска и образователна дейност в областта на закрилата на детето;
- разработва правилник за структурата, организацията и дейността на Националния съвет за закрила на детето, който се приема от Министерския съвет;
- организира и ръководи дейността на Националния съвет за закрила на детето в качеството си на председател на съвета;
- организира проверки за спазване правата на детето от всички държавни, общински и частни училища, детски градини и ясли, центровете за подкрепа за личностно развитие, лечебни заведения, дирекции „Социално подпомагане“, доставчици на социални услуги за деца и на юридически лица с нестопанска цел, работещи в сферата за закрила на детето, и при установяване на нарушение дава задължителни предписания за отстраняването им лично или чрез оправомощено от него лице;
- извършва наблюдение и контрол на специализираните институции за отглеждане на деца относно спазването на правата на детето и при установяване на нарушения дава задължителни предписания за отстраняването им лично или чрез оправомощено от него лице;
- организира проверки за спазване на стандартите за социални услуги за деца и при установяване на нарушения дава задължителни предписания за отстраняването им лично или чрез оправомощено от него длъжностно лице и др.

Министерство на здравеопазването (МЗ) е юридическо лице на бюджетна издръжка, създадено като публичен орган да подпомага изпълнението на държавната здравна политика, която се ръководи и осъществява от Министерския съвет. В съответствие с чл. 5, ал. 1 от Закона за здравето, Министърът на здравеопазването ръководи националната система за здравеопазване, осъществява контрол върху дейностите по опазване здравето на гражданите и осигурява устойчиво развитие на здравните дейности в лечебните и здравните заведения, както и в спешната медицинска помощ. В тази връзка Министерство на здравеопазването, подпомагайки дейността на Министерския съвет като орган на изпълнителната власт, изпълнява функции преди всичко от неикономически характер и е извън обхвата на правилата за държавни и минимални помощи.

Съгласно чл. 6а, ал. 3 от Закона за закрила на детето, министърът на здравеопазването разработва и участва в провеждането на държавната политика в областта на закрилата на детето, разработва и участва в изпълнението и отчитането на Националната стратегия за детето и Националната програма за закрила на детето и разработва координационен механизъм за взаимодействие в съответствие с компетентностите си в областта на

закрилата на детето за осигуряване на ефективна система за превенция и контрол по спазване правата на децата.

В съответствие със Закона за закрила на детето отговорностите на министъра на здравеопазването са да осъществява контрол върху осигуряването на достъпна и качествена медицинска помощ с приоритет за децата, бременните и майките на деца до една година, да контролира дейностите, осъществявани от домовете за медико-социални грижи за деца и да ръководи и контролира дейностите по опазване здравето на децата за осигуряване на най-високия достижим за страната стандарт на здравословното им състояние.

Агенция за социално подпомагане е задължителен партньор по процедурата – второстепенен разпоредител с бюджет към Министъра на труда и социалната политика за изпълнение на държавната политика в областта на социалното подпомагане чрез социални помощи и социални услуги. В тази връзка тя подпомага министъра на труда и социалната политика при упражняване на публичната власт при разработване, координиране и провеждане на държавната политика в областта на социалното подпомагане. Агенция за социално подпомагане е орган на публичната власт овластена със закон – Закона за социално подпомагане, за изпълнение на държавната политика в областта на социалното подпомагане. Агенцията, подпомагайки дейността на министъра на труда и социалната политика като орган на изпълнителната власт, изпълнява функции преди всичко от неикономически характер и е извън обхвата на правилата за държавни и минимални помощи.

Агенцията за социално подпомагане реализира дейности и мерки в сферата на защита правата и интересите на децата като създава подкрепяща среда и условия за насърчаване на социалното включване без оглед на пол, религия, възраст, увреждане и/или други дискриминационни елементи. Съгласно чл. 6 от Закона за закрила на детето, дейността по закрилата на детето се осъществява чрез дирекции „Социално подпомагане“ към Агенцията за социално подпомагане.

Дейността на АСП се осъществява в съответствие с приоритетите, залегнали в Стратегическите цели за развитие на агенцията, насочени към изпълнение на държавната политика в областта на социалното подпомагане и закрила на детето, изпълняване функцията на управляващ орган на оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане от Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица в България за периода 2014-2020 година, осъществяване на дейности по отпускане на социални помощи.

Агенцията за социално подпомагане:

1. изпълнява държавната политика за социално подпомагане;
2. осъществява дейност по предоставяне на социални помощи;
3. разработва единна система за оценка и контрол на дейностите на дирекциите „Социално подпомагане“ и осъществява специализиран контрол върху тях чрез инспектората на Агенцията за социално подпомагане;

4. координира и контролира дейностите по планиране и развитие на социалните услуги и оказва методическа подкрепа при предоставянето им;
5. събира, обработва, систематизира, съхранява и използва информация в сферата на функционалната си компетентност по закон в интегрирана информационна система;
6. разрешава откриване, закриване, промяна на вида, местоположението и капацитета на социални услуги, когато са делегирани от държавата дейности;
7. регистрира лицата по чл. 18, ал. 1, т. 3 и 4 от ЗСП, извършващи социални услуги;
8. изготвя обобщени годишни отчети и анализи за дейността в областта на социалните помощи и социалните услуги, които представя на министъра на труда и социалната политика;
9. участва при изготвянето на проекти на нормативни актове в областта на социалните помощи и социалните услуги;
10. поддържа регистри на децата, които могат да бъдат осиновени при условията на пълно осиновяване, на осиновяващи при условията на пълно осиновяване и на утвърдените приемни семейства чрез регионалните дирекции за социално подпомагане;
11. извършва и други дейности, определени със закон или с акт на Министерския съвет.

Дейностите, които Агенцията за социално подпомагане осъществява, са в изпълнение на държавната политика в областта на социалното подпомагане чрез социални помощи и социални услуги и в съответствие с националните и европейските приоритети в областта на социалното включване. Тези дейности са комплексни и дългосрочни и се осъществяват със средства от държавния бюджет. Част от тези дейности са свързани с:

1. Семейни помощи за деца

Дейността се изпълнява съгласно Закона за семейни помощи за деца и правилника за неговото прилагане, с цел отглеждане на децата в семейна среда. Част от семейните помощи за деца се отпускат с доходен критерий за семейството. Финансирането се осъществява със средства от държавния бюджет.

2. Интеграция на хора с увреждания

Дейността се изпълнява въз основа на Закона за интеграция на хората с увреждания и правилника за неговото прилагане. Финансирането се осъществява със средства от държавния бюджет.

3. Закрила на децата чрез преход от институционални грижи към алтернативни грижи в семейна среда.

Законът за закрила на детето регламентира държавната политика спрямо децата в риск. С него се уреждат правата, принципите и мерките за закрила на детето, отговорните органи и тяхното взаимодействие при осъществяване на дейностите по закрила на детето. Дейностите и мерките, провеждани от органите за закрила на детето имат за цел ефективното прилагане на политиката, насочена към подобряване на благосъстоянието на децата и защита на техните права и интереси, включително чрез провеждане на реформата за деинституционализация на грижата за деца. Действащата нормативна

уредба регламентира функциите и отговорностите на институциите в цялостния процес по закрила на детето.

Специализиран орган за провеждане на политиката за закрила на детето в общината е дирекция „Социално подпомагане“, която работи в сътрудничество и координация с държавни органи и физически и юридически лица, които имат за предмет на дейност закрила на детето.

4. Изпълнение на държавната политика с цел осигуряване на достъпни, с добро качество и ефективни социални услуги.

Процесът по предоставяне на социални услуги е регламентиран в Закона за социално подпомагане, Правилника за прилагането му, Закона за закрила на детето и Правилника за прилагането му, както и в различни подзаконови актове, определящи отговорностите, дейностите, критериите и стандартите по предоставянето на различните видове социални услуги.

Изпълняваните дейности са насочени към осигуряване на подходяща социална закрила на всеки български гражданин, който поради здравни, възрастови, социални и други, независещи от него причини не може да осигури задоволяване на основните си жизнени потребности.

Социалната закрила се реализира чрез отпускане на социални и семейни помощи, интеграционни добавки и целеви помощи за лица с трайни увреждания и предоставяне на социални услуги.

Дейностите се изпълняват от териториалните структури на агенцията - Регионалните дирекции за социално подпомагане в областните административни центрове и дирекции “Социално подпомагане”.

Процесът по предоставяне на социални услуги е регламентиран в Закона за социално подпомагане, правилника за прилагането му, както и в различни поднормативни актове, определящи отговорностите, дейностите, критериите и стандартите по предоставянето на различните видове услуги.

Агенцията за социално подпомагане не е доставчик на социални услуги и нейните функции в процеса по предоставяне на социални услуги са:

- координира и контролира дейностите по планиране и развитие на социалните услуги;
- разрешава откриване, закриване, промяна на вида и капацитета на социални услуги, когато са делегирани от държавата дейности;
- регистрира лицата, извършващи социални услуги, при условия и по ред, определени със Закона за социално подпомагане;
- осъществява методическо ръководство по предоставянето на социални услуги.

15. Хоризонтални политики¹¹

Процедурата се провежда при спазване на заложените в Оперативната програма хоризонтални принципи и с подписването на Формуляра за кандидатстване, конкретният бенефициент се задължава да ги спазва:

- **Равни възможности и недопускане на дискриминация**

В изпълнение на чл. 96, ал. 7, т. б на Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. по време на различните етапи на прилагането на ОПРЧР 2014-2020 г. и особено по отношение на достъпа до финансиране ще бъдат предприети конкретни действия и мерки за насърчаване на равните възможности и предотвратяването на всякаква дискриминация, основана на пол, раса, цвят на кожата, етническа принадлежност или социален произход, генетични характеристики, език, религия или убеждения, политически или други мнения, имотно състояние, произход, увреждане, възраст или сексуална ориентация, като се имат предвид потребностите на различните целеви групи, изправени пред риск от подобна дискриминация.

- **Равенство между половете**

Равенството между мъжете и жените и интегрирането на принципа за равенство на възможностите ще се насърчава по време на различните етапи на прилагането на оперативната програма и особено по отношение на достъпа до финансиране.

- **Устойчиво развитие**

Устойчивото развитие се характеризира с три основни принципа:

- икономически растеж;
- социален растеж;
- опазване на околната среда.

Посредством инвестиционните приоритети, към които е насочена подкрепата на ОПРЧР 2014-2020 г., ще се предостави и подкрепа за прехода към икономика, която е нисковъглеродна, устойчива на изменението на климата, екологично устойчива и използваща ефикасно ресурсите.

16. Минимален и максимален срок за изпълнение на проекта (ако е приложимо)

Дейностите по проектите следва да приключат до **31.12.2023 г.**

Всеки конкретен бенефициент трябва да съобрази и планира продължителността на проектното си предложение с готовността за стартиране на дейностите в зависимост от изграждането на инфраструктурата, въвеждането в експлоатация, обзавеждането и оборудването, което ще се извърши по ОПРР.

В тази връзка и в рамките на общата продължителност на проектите е допустимо различните социални услуги да стартират по различно време и да имат различна

¹¹ Описват се изискванията за постигане на съответствие с хоризонталните политики на ЕС и ако е приложимо, на принос към тях.

продължителност, като конкретният бенефициент следва да прецени дали ще успее да приключи всички планирани дейности не по-късно от 31.12.2023 г.

17. Ред за оценяване на проектните предложения

Проектните предложения се оценяват в съответствие с критериите описани в утвърдените Условия за кандидатстване. Оценката се извършва в ИСУН 2020 и се документира чрез попълване на таблици.

В съответствие с чл. 44, ал. 4 от ЗУСЕСИФ и чл. 24, ал. 8 от ПМС 162/05.07.2016 г. при установяване на нередовности, непълноти и/или несъответствия на документите по чл. 44, ал. 1 от ЗУСЕСИФ и чл. 6 от ПМС 162/05.07.2016 г. съответният управляващ орган изпраща на конкретния бенефициент уведомление за установените нередовности, непълноти и/или несъответствия и определя разумен срок за тяхното отстраняване, който не може да бъде по-кратък от една седмица. Уведомлението съдържа и информация, че неотстраняването им в срок може да доведе до прекратяване на производството по отношение на конкретния бенефициент. В този случай срокът по чл. 44, ал. 2 от ЗУСЕСИФ и чл. 24, ал. 4 от ПМС 162/05.07.2016 г. спира да тече до датата на тяхното отстраняване.

На следния уеб адрес е наличен видеоклип, онагледяващ процеса на отговор на въпрос от оценителната комисия:

<https://www.youtube.com/watch?v=x6T0AavwC68>

В съответствие с чл. 44, ал. 2 от ЗУСЕСИФ и чл. 24, ал. 4 от ПМС 162/05.07.2016 г. оценяването на проектно/и предложение/я се извършва в срок до три месеца от датата на подаването му/им или от крайния срок за подаването му/им, ако такъв е посочен в документите по чл. 26, ал. 1 от ЗУСЕСИФ и чл. 5, ал. 1 от ПМС 162/05.07.2016 г.

За да бъде допуснато до директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, проектното предложение трябва да отговаря на всички критерии **за оценка, съгласно приложение** „Таблица за оценка на проектно предложение по процедура чрез директно предоставяне“ по съответната процедура.

18. Критерии и методика за оценка на проектните предложения

Проектни предложения по процедура чрез директно предоставяне се оценяват въз основа на критериите в „Таблица за оценка на проектно предложение по процедура чрез директно предоставяне“ - приложение за информация към пакета с документи по настоящата процедура.

19. Начин на подаване на проектните предложения

Проектните предложения по настоящата процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, следва да бъдат подадени **само по електронен път с Квалифициран електронен подпис (КЕП)** като се използва Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН 2020) - <https://eumis2020.government.bg>, където е налично и Общо Ръководство за потребителя за модул „Е-кандидатстване”

Подаването на проектните предложения се извършва чрез попълване на уеб базиран Формуляр за кандидатстване и подаването му от конкретните бенефициенти, като съответното проектно предложение и прикачените документи се подписват с квалифициран електронен подпис (КЕП) на лицето оправомощено да представлява съответния конкретен бенефициент.

Преди подаването на проектното предложение, Формулярът за кандидатстване задължително се подписва с електронен подпис с отделна сигнатура (detached) от представляващия съответния конкретен бенефициент или оправомощено от него лице. Формулярът за кандидатстване към съответната избрана процедура се попълва от съответния конкретен бенефициент, съгласно инструкциите на УО дадени в Указанията за попълване на формуляра за кандидатстване (Приложение за информация към Условиата за кандидатстване). ИСУН 2020 предоставя възможност за коригиране и допълване на формуляра докато той е в режим чернова и работата по него се съхранява на сървърите на системата.

Подготовката, подаването и регистрирането на проектното предложение в ИСУН 2020 се извършва по следния начин:

- Конкретният бенефициент влиза в ИСУН 2020 през модула за електронни услуги на адрес: <http://eumis2020.government.bg>
- Конкретният бенефициент се регистрира в системата като нов потребител, след което има достъп до нея чрез потребителско име (електронна поща) и парола.

Моля обърнете внимание, че електронната поща, която посочите при регистрацията си като потребител ще бъде използвана за кореспонденция с Вас по време на оценка на проектното предложение.

- Конкретният бенефициент избира процедурата, по която кандидатства **BG05M9OP001-2.019 „Продължаваща подкрепа за деинституционализация на децата и младежите”**
- **ЕТАП 2 – предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги за деца и семейства“ - КОМПОНЕНТ 1** от наличните отворени за кандидатстване процедури.
- Конкретният бенефициент изтегля нов формуляр за кандидатстване от съответната процедура.
- Конкретният бенефициент попълва своя ЕИК/Булстат номер във формуляра.

- При наличие на техническа възможност, системата проверява дали конкретният бенефициент е регистриран в ИСУН 2020, като се извършва и проверка в регистър Булстат и в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, поддържани от Агенция по вписванията и извлича оттам необходимите данни.
- Ако липсва информация за конкретния бенефициент в качеството му на кандидат, системата предоставя възможност за въвеждане на данните.
- След извличане и зареждане на данните от регистър Булстат и Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, системата позволява тяхната промяна.
- Конкретният бенефициент попълва формуляра за кандидатстване по съответната процедура **BG05M9OP001-2.019** „Продължаваща подкрепа за деинституционализация на децата и младежите” - ЕТАП 2 – предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги за деца и семейства“ - **КОМПОНЕНТ 1**, следвайки Указанията на УО за попълване на формуляра (Приложение за информация към Условието за кандидатстване). Системата предоставя възможност за коригиране, запазване и допълване на формуляра докато той е в работен режим (чернова). Формулярът може да бъде записан локално, на файл в специален формат, който може да се отваря единствено от ИСУН 2020. Системата позволява зареждането на локално записан файл на формуляр за кандидатстване и редакция по него, от друг потребител, който е регистриран в системата, когато това е необходимо.
- Потребителят прикачва към формуляра за кандидатстване допълнително изискуемите от УО документи (посочени в т. 20. от настоящите Условия за кандидатстване) в специално обособена секция.
- Конкретният бенефициент указва в системата, че финализира формуляра за кандидатстване. Преди да финализира формуляра за кандидатстване, конкретният бенефициент може да го провери за грешки чрез бутон „Провери формуляра за грешки“ от менюто в долния край на екрана.
- Системата позволява запис на създадения формуляр за кандидатстване на работния компютър на конкретния бенефициент, подписването му с КЕП на конкретния бенефициент и прикачване на генерираните файлове.
- При коректно извършване на описаните действия конкретният бенефициент изпраща формуляра за кандидатстване и документите към него чрез системата.
- Системата регистрира подаденото проектно предложение и генерира регистрационен номер.
- Системата изпраща уведомление до посочения електронен адрес на потребителя, че проектното предложение е регистрирано със съответния регистрационен номер.
- До приключване на работата на оценителната комисия конкретният бенефициент има възможност да оттегли своето проектно предложение като подаде писмено искане от представляващия конкретния бенефициент в съответния УО на хартиен носител, като

това обстоятелство се отбелязва в ИСУН 2020 от потребител на системата със съответните права.

Формулярът за кандидатстване и приложенията се попълват на български език.

На следния уеб адрес са налични видеоклипове, детайлно онагледяващи процеса на регистрация на кандидат в ИСУН 2020, процеса на създаване на проектно предложение и процеса на подписване с КЕП и подаване на проектно предложение:

<https://www.youtube.com/watch?v=-yFYWpsnT54>

<https://www.youtube.com/watch?v=pX7nhlxmJAI>

https://www.youtube.com/watch?v=_rq_vJCi7A

20. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване

Конкретните бенефициенти участват с проектно предложение в настоящата процедура, като използват Формуляра за кандидатстване, публикуван в ИСУН и съответните прикачени към него приложения. Конкретните бенефициенти трябва точно да се придържат към Формуляра, който се генерира в ИСУН, както и да попълнят и прикачат в системата приложенията в поле 12. „Прикачени електронно подписани документи“ към Формуляра за кандидатстване.

Формулярът за кандидатстване и приложенията се попълват на български език, с изключение на полетата, които са задължителни за попълване на английски език.

Формулярът за кандидатстване трябва да бъде попълнен внимателно и максимално ясно, така че да може да бъде оценен правилно в ИСУН 2020.

Конкретните бенефициенти следва да подадат чрез ИСУН 2020 Формуляра за кандидатстване, подписан с Квалифициран електронен подпис (КЕП) от лицето, представляващо съответния конкретен бенефициент или упълномощено/оправомощено от него лице.

Конкретните бенефициенти следва да прикачат в ИСУН 2020 и следните документи:

- **Приложение I – Декларация на кандидата**

Попълва се и се подписва от лицето, представляващо съответната община, а не от упълномощени лица. Подписва се на хартиен носител, сканира се и се прикачва в ИСУН 2020.

- **Приложение II: Декларация на асоциираните партньори.**

Приложимо само за асоциираните партньори

УО на ОП РЧР изисква декларацията от съответните администрации по служебен път.

- Заповед за оправомощаване на лицето, което ще представлява конкретния бенефициент по конкретния проект, ще подаде проектното предложение и ще подписва всички документи, свързани с изпълнението на проекта (ако е приложимо).
- Решение на Общинския съвет за:
 - подаване на проектно предложение по настоящата процедура;
 - за поемане на ангажимент да се разкрие съответната услуга по вид и брой, за чието изграждане е получила финансиране по ОПРР.

Преписът на решението се сканира и се прикачва в ИСУН 2020 към момента на подаване на проектното предложение. В случай че преди подаване на проектното предложение не е насрочена сесия на Общинския съвет е допустимо решението да бъде представено по време на оценката или преди сключване на административния договор.

- Кореспонденция с Постоянната експертна работна група по деинституционализация (ПЕРГ) относно разширяване обхвата на целевата група – когато е приложимо

В случай, че конкретен бенефициент не е представил някой от посочените документи за партньорите или ги е представил, но не са в изискуемата форма, същите могат да бъдат изискани допълнително от Оценителната комисия като за целта ще бъде определен срок за предоставянето им, не по-късно от една седмица.

По време на етап „Оценка на проектно предложение“ комуникацията с конкретните бенефициенти ще се осъществява електронно посредством ИСУН 2020 - чрез профила на конкретния бенефициент в ИСУН 2020, от който е подаден съответния проект и промени на посочения профил са невъзможни.

Оценителната комисия може по всяко време да проверява декларираните от конкретния бенефициент и партньорите данни, както и да изисква разяснения относно документите, представени съгласно т. 20 от Условията за кандидатстване.

21. Краен срок за подаване на проектните предложения

Проектните предложения могат да се представят поетапно, но не по-късно от **17:30 часа на 31.12.2019 година**.

В срок до 3 дни от подаване на проектното предложение в ИСУН 2020, кандидатите трябва да изпратят и уведомително писмо до Ръководителя на УО на ОПРЧР на следния имейл адрес: efipp@mlsp.government.bg, че са подали своето проектно предложение като посочат номер и дата на регистрация, издадени от системата. В противен случай, УО няма да бъде информиран за наличието на ново проектно предложение в системата.

В съответствие с чл. 44, ал. 2 от ЗУСЕСИФ и чл. 24, ал. 4 от ПМС 162/05.07.2016 г. оценяването на проектно/и предложение/я се извършва в срок до три месеца от датата на подаването му/им или от крайния срок за подаването му/им, ако такъв е посочен в документите по чл. 26, ал. 1 от ЗУСЕСИФ и чл. 5, ал. 1 от ПМС 162/05.07.2016 г.

До три седмици преди изтичането на срока за представяне на проектните предложения, т.е. до 10.12.2019 г., конкретните бенефициенти могат да поискат разяснения по същество

относно попълването на документацията за кандидатстване. Въпросите се задават в писмена форма, като се изпращат на следната електронна поща: pbfp12@mlsp.government.bg

Писмени разяснения ще бъдат давани в 10-дневен срок от получаване на запитването и не по-късно от 17.12.2019 г. /две седмици преди изтичане на крайния срок/

22. Допълнителна информация

22.1. Решение на ръководителя на управляващия орган относно предоставянето на безвъзмездна финансова помощ

В съответствие с чл. 45, ал. 1 от ЗУСЕСИФ при наличие на положителен резултат от оценяването ръководителят на управляващия орган в едноседмичен срок от приключване на оценяването взема решение за предоставяне на БФП.

Преди сключването на Административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, конкретният бенефициент/партньорът следва да представи:

- Формуляр за финансова идентификация – **Приложение III** – приложимо само конкретния бенефициент;
- Декларация за нередности, подписана от представляващия съответния конкретен бенефициент;

УО на ОП РЧР изисква Декларация за нередности от асоциираните партньори по служебен път.

- Заверено копие на заповед за оправомощаване на лицата за полагане на първи и втори подпис (ако е приложимо);
- Заповед за оправомощаване, в случаите, когато при сключване на договора конкретният бенефициент се представлява от лице, различно от законния му представител - оригинал или заверено копие с подпис и текст „Вярно с оригинала“ (ако е приложимо);
- Заявление за профил за достъп на бенефициенти до ИСУН 2020;

Важно!

УО ще извършва служебна проверка чрез издаването на електронно служебно свидетелство за съдимост за лицето, което е овластено да представлява съответния конкретен бенефициент.

Електронното служебно свидетелство за съдимост се издава за лица, за които не са съставяни бюлетини за съдимост, включително и по чл. 78а НК. В останалите случаи, както и за лицата, родени в чужбина, свидетелство за съдимост се издава по общоустановения ред.

Неприложимо за асоциираните партньори.

В съответствие с чл. 45, ал. 2 от ЗУСЕСИФ решението на ръководителя на управляващия орган да предостави безвъзмездна финансова помощ по ал. 1, т. 1 се обективира в административен договор с бенефициента, който съдържа реквизитите по чл. 37, ал. 3. Одобреният проект и документите по чл. 26, ал. 1 от ЗУСЕСИФ чл. 5, ал. 1 от ПМС 162/05.07.2016 г. в частта, определяща условията за изпълнение, са неразделна част от договора.

До 14 дни от датата на сключване на Административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ Управляващият орган публикува на интернет страницата си, в ИСУН 2020 и на страницата на Единния информационен портал следната информация: наименование на бенефициента; наименование на проекта; резюме на проекта; начална и крайна дата на проекта; обща стойност на проекта в лева; процент на съфинансиране от Съюза; място на изпълнение на дейностите; категория интервенция; дата на последното актуализиране на списъка на операциите.

22.2. Условия, приложими към изпълнението на проекта, след подписване на договора за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

Ръководителят на Управляващия орган подписва Административен договор за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (вж. Приложението към Условията) на основание чл. 45, ал. 2 и ал. 3 от ЗУСЕСИФ.

Задълженията, които възникват за конкретните бенефициенти са описани в Административния договор за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ – Приложение към Условията за кандидатстване.

До 30 дни от датата на сключване на Административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, Управляващият орган организира въвеждащо обучение за бенефициентите за изпълнение на проектите по съответната процедура, с изключение на случаите, в които бенефициентът изрично е заявил, че няма да се възползва от тази възможност.

По време на изпълнение на дейностите по проекта, конкретните бенефициенти следва да спазват „Ръководство за бенефициенти по изпълнение на договори по ОП РЧР“ /за конкретната процедура/, което ще бъде публикувано на интернет страницата на Управляващия орган.

23. Приложения към Условията за кандидатстване за кандидатстване

23.1 Приложения към момента на кандидатстване

Приложения за попълване:

- Формуляр за кандидатстване
- Приложение I: Декларация на кандидата

- Приложение II: Декларация на асоциирания партньор – УО на ОП РЧР изисква декларацията от съответните администрации по служебен път

Подкрепящи документи:

Съгласно т. 20 от Условието за кандидатстване

23.2 Приложения към момента на подписване на договор за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

- Административен договор за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ
- Формуляр за кандидатстване
- Формуляр за финансова идентификация
- Декларация за нередности от конкретния бенефициент
- Декларация за нередности от асоциираните партньори – УО на ОП РЧР изисква декларацията от съответните администрации по служебен път.
- Заявление за профил за достъп на бенефициенти до ИСУН 2020

23.3 Приложения за информация

Таблица за оценка на проектно предложение чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

Методология за регламентиране на възнагражденията по ОП РЧР

Указания на министъра на финансите за третиране на данък върху добавена стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по ОП, съфинансирани от ЕФРР, ЕСФ, КОХЕЗИОННИЯ ФОНД НА ЕС и от ЕФМДР, за програмен период 2014-2020г, издадени с ДНФ № 3 от 23.12.2016г.

Указания за попълване на Формуляра за кандидатстване